

KAUNO MIESTO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBOS 2023 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

I SKYRIUS KONTROLIERIAUS ŽODIS

Kauno miesto savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba (toliau – Tarnyba) yra Kauno miesto savivaldybės (toliau – Savivaldybė) biudžetinė įstaiga, prižiūrinti, ar teisėtai, efektyviai, ekonomiškai ir rezultatyviai valdomas ir naudojamas Savivaldybės turtas bei patikėjimo teise valdomas valstybės turtas, kaip vykdomas Savivaldybės biudžetas ir naudojami kiti piniginiai ištekliai¹.

Tarnyba atlieka trijų tipų auditus: atitikties – kai vertinama audituojamo subjekto veiklos atitiktis teisės aktų ir (ar) kitiems reikalavimams ir gali būti pareiškiama nepriklausoma nuomonė; finansinį – kai vertinami audituojamo subjekto metinių ataskaitų rinkinių duomenys ir pareiškiama nepriklausoma nuomonė; veiklos – kai vertinama audituojamo subjekto veikla ekonomiško, efektyvumo ir rezultatyvumo požiūriu². Tarnyba, be kita ko, savo veikloje vadovaujasi ir Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės tvirtinamomis metodikomis³, todėl 2023 metų viduryje patvirtintas Atitikties audito vadovas⁴ tapo reikšminga metodine pagalba atliekant visuomenei aktualų atitikties auditą dėl išmokų, skiriamų Savivaldybės tarybos nariams, su jų, kaip tarybos narių, veikla susijusioms išlaidoms apmokėti, naudojimo tikslingumo, pagrįstumo ir teisėtumo. Atitikties audito vadovu Tarnybos darbuotojai remiasi ir atlikdami Savivaldybės finansinį auditą, vertindami atitiktį teisės aktams bei kiekvienais metais rengdami Savivaldybės tarybai audito išvadą dėl pateikto tvirtinti Savivaldybės metinių ataskaitų rinkinio.

Kompetencija, bendradarbiavimas, atsakingumas – tai vertybės, kurias pasirinko Tarnyba. Svarbiausi Tarnybos ištekliai kasmetiniams veiklos rezultatams pasiekti – laiko ir žmogiškieji. Tikiu mūsų Tarnybos darbuotojų geranoriškumu, žiniomis, gebėjimais, kompetencijomis ir noru prisidėti prie Tarnybos misijos ir vizijos įgyvendinimo⁵. Ši ataskaita – visų Tarnybos darbuotojų bendro darbo rezultatas. Ataskaitoje pristatomi pagrindiniai 2023 metais atlikti darbai.

¹ Vadovaujantis Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymu, 1994 m. liepos 7 d. Nr. I-533 (su pakeitimais), 3 str. 11 d.

² Pagal Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės įstatymą, 1995 m. gegužės 30 d. Nr. I-907 (su pakeitimais), 2 str. 1, 3 ir 12 p.

³ Pagal Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymą, 1995 m. gegužės 30 d. Nr. I-907 (su pakeitimais), 67 str. 5 d.

⁴ Lietuvos Respublikos valstybės kontrolieriaus pavaduotojo 2023 m. birželio 9 d. įsakymu Nr. APDE-2 patvirtintas Atitikties audito vadovas.

⁵ Kauno miesto savivaldybės kontrolieriaus 2021 m. lapkričio 18 d. įsakymu Nr. V-108 patvirtintame Kauno miesto savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos 2022-2024 metų strateginiame veiklos plane įtvirtinta: Tarnybos misija – kurti naudą visuomenei, padedant Savivaldybei išmintingai valdyti jos finansus ir turtą (2 p.). Tarnybos vizija – pažangi, profesionali, atvira įstaiga – geras patarėjas (3 p.).

II SKYRIUS

INFORMACIJA APIE VEIKLOS TIKSLŲ PASIEKIMĄ

Tarnybos veikla buvo vykdoma remiantis su Savivaldybės tarybos Kontrolės komitetu suderintu ir Savivaldybės kontrolieriaus 2022 m. spalio 21 d. įsakymu Nr. V-14 (su patikslinimu⁶) patvirtintu Tarnybos 2023 metų veiklos planu. Patvirtintas veiklos planas buvo pateiktas Lietuvos Respublikos valstybės kontrolei ir Savivaldybės administracijos Centralizuoto vidaus audito skyriui.

Tarnyba laiku atliko 2023 metams veiklos plane suplanuotus auditus, numatytas kontrolės ir kitas veiklas, parengė bei pateikė teisės aktais nustatytas ir Savivaldybės tarybos sprendimams priimti reikalingas išvadas. Teikdama atitikties, finansinio ir veiklos auditų ataskaitas bei rekomendacijas, Tarnyba siekė poveikio – didinti miesto valdymo efektyvumą, padėdama Savivaldybei išmintingai valdyti finansus ir turtą, teikti aukštos kokybės viešąsias paslaugas.

Svarbiausi su Tarnybos veiklos tikslų ir uždavinių įgyvendinimu susiję atlikti (baigti) darbai:

1. **Atitikties auditas** „Dėl išmokų, skiriamų Kauno miesto savivaldybės tarybos nariams, su jų, kaip tarybos narių, veikla susijusioms išlaidoms apmokėti, naudojimo tikslingumo, pagrįstumo ir teisėtumo“, patikrinta audituoto laikotarpio:
 - išlaidų, susijusių su Savivaldybės tarybos nario veikla, ataskaitų – 100 % arba 822 ataskaitos;
 - bendra išlaidų suma: 1 914,0 tūkst. Eur.
2. **Finansinis auditas** „Kauno miesto savivaldybės 2022 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio, biudžeto lėšų ir turto naudojimo vertinimas“, audito išvadoje pareikštos:
 - sąlyginė nuomonė dėl Savivaldybės 2022 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio;
 - besąlyginė nuomonė dėl Savivaldybės 2022 metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio.

Finansinio audito apimtis:

 - 2022 metais konsoliduoti 190 viešojo sektoriaus subjektų duomenys; Savivaldybės 2022 metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys sudarytas iš 180 subjektų ataskaitų ir apskaitos duomenų;
 - Savivaldybės turtas: 1 199 274,80 tūkst. Eur;
 - Finansavimo sumos: 405 709,01 tūkst. Eur;
 - Savivaldybės įsipareigojimai: 140 329,98 tūkst. Eur;
 - Savivaldybės 2022 metų biudžeto pajamos (be paskolų ir be metų pradžios lėšų likučio): 538 944,1 tūkst. Eur;
 - Savivaldybės 2022 metų biudžeto išlaidos (be paskolų grąžinimo): 514 515,3 tūkst. Eur.

⁶ Kauno miesto savivaldybės kontrolieriaus 2023 m. birželio 1 d. įsakymu Nr. V-4 „Dėl Kauno miesto savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos 2023 metų veiklos plano tikslinimo“.

Rekomendacijų pagrindu 2023 metais siekėme kokybinio poveikio. Dalis problemų išspręsta auditų metu. Visuomet noriai ir aktyviai bendradarbiaujame su audituojamais subjektais audito eigoje, siekdami, kad audito išvados ir rekomendacijos būtų išgirstos bei tinkamai suprastos.

3. Du veiklos auditai, baigti išankstinio tyrimo ataskaitomis:

- „VŠĮ Kauno miesto poliklinikos veikla – teikiamų asmens sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumas, siekiant užtikrinti paciento interesus“. Viešoji įstaiga Kauno miesto poliklinika yra Lietuvos nacionalinei sveikatos sistemai priklausanti iš Savivaldybės turto ir lėšų įsteigta asmens sveikatos priežiūros įstaiga, teikianti kvalifikuotas ambulatorines pirminės ir antrinės sveikatos priežiūros, dienos stacionaro paslaugas, besirūpinanti daugiau nei 163 tūkstančių gyventojų, patikėjusių savo sveikatą, bei turinti virš 1600 darbuotojų. Pagrindinis šios įstaigos veiklos uždavinys – organizuoti ir teikti sveikatos priežiūros paslaugas⁷.
- „VŠĮ K. Griniaus slaugos ir palaikomojo gydymo ligoninės veiklos vertinimas“. Pagal Higienos instituto Sveikatos informacinio centro pateiktus duomenis⁸, viešoji įstaiga K. Griniaus slaugos ir palaikomojo gydymo ligoninė 2020 metais hospitalizavo 1058 ligonius (vidutinis hospitalizuoto asmens gulėjimo laikas 86,34 lovadieniai), 2021 metais – 1086 ligonius (vidutinis gulėjimo laikas – 112,07 lovadieniai), 2022 metais – 1408 ligonius (vidutinis gulėjimo laikas – 76,63 lovadieniai). Palaikomojo gydymo ir slaugos paslaugų prieinamumas yra labai aktualus kiekvienam namų ūkiui, kurio nors vienas narys susiduria su lėtinėmis ligomis, nes neformali slauga, kurią dažniausiai teikia šeimos nariai, reikalauja ne tik specifinių žinių, bet ir didelių išlaidų.

4. Išvados Savivaldybės tarybai:

- „Dėl Kauno miesto savivaldybės prisiimamų ilgalaikių įsipareigojimų“;
- „Dėl pritarimo galutinėms koncesijos sutarties, planuojamos sudaryti dėl projekto „Kauno sporto halės ir S. Dariaus ir S. Girėno stadiono valdymo modelio įgyvendinimas“ koncesijos suteikimo ir vykdymo, sąlygoms“;
- „Dėl galimybės Savivaldybei prisiimti įsipareigojimus dėl prioritetinės Savivaldybės infrastruktūros plėtros“.

5. Asmenų prašymų, pranešimų, skundų ir pareiškimų nagrinėjimas.

Savivaldybės kontrolierius nagrinėja iš gyventojų gaunamus prašymus, pranešimus, skundus ir pareiškimus dėl savivaldybės lėšų ir turto, patikėjimo teise valdomo valstybės turto naudojimo, valdymo ir disponavimo juo ir teikia išvadas dėl tokio tyrimo rezultatų⁹.

Tarnyboje 2023 metais buvo gauti 28 gyventojų kreipimaisi, į kuriuos atsakyta.

⁷ Pagal Kauno miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2020 m. gruodžio 2 d. įsakymu Nr. A-3958 patvirtintų VŠĮ Kauno miesto poliklinikos įstatų 9 p.

⁸ Prieiga per internetą: https://stat.hi.lt/default.aspx?report_id=254.

⁹ Vadovaujantis Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo, 1994 m. liepos 7 d. Nr. I-533 (su pakeitimais), 67 str. 9 d. 12 p.

Palyginimui pateikiame ankstesnio ataskaitinio laikotarpio (2022 metų) svarbiausius veiklos rezultatus: 1 finansinis auditas; 3 veiklos auditai (vienas iš jų – baigtas išankstiniu tyrimu); 1 audito išvada ir 3 išvados Savivaldybės tarybai; 25 gyventojų prašymai, skundai ir pan.

III SKYRIUS

INFORMACIJA APIE VEIKLOS TIKSLŲ PASIEKIMĄ

Audito svarba. Kauno apygardos prokuratūros Viešojo intereso gynimo skyriuje prokuroro iniciatyva buvo pradėtas tyrimas dėl galimo viešojo intereso pažeidimo, siekiant įvertinti, ar Kauno miesto savivaldybės tarybos nariams skiriamos išmokos su jų, kaip tarybos narių, veikla susijusioms išlaidoms apmokėti, yra naudojamos pagal jų tikslinę paskirtį, ar savivaldybės biudžeto tikslinės lėšos yra naudojamos racionaliai, tikslingai ir teisėtai, ar nėra pažeidžiamas viešasis interesas. Patikrinimas pradėtas įvertinus viešojoje erdvėje paskelbtą informaciją dėl galimai neskaidriai naudojamų Kauno miesto ir Kauno rajono savivaldybių tarybų nariams skiriamų išmokų, išlaidoms, susijusioms su tarybos narių veikla, kompensuoti. Tuo pagrindu prokuroras pateikė Tarnybai reikalavimą atlikti išmokų Savivaldybės tarybos nariams su jų, kaip tarybos narių, veikla susijusioms išlaidoms apmokėti, naudojimo tikslingumo, pagrįstumo ir teisėtumo auditą už laikotarpį nuo 2019 metų. Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnyba, atsižvelgdama į viešojoje erdvėje pateiktą ir kitą turimą informaciją, atliko atsitiktine tvarka atrinktų savivaldybių teisės aktų, reglamentuojančių savivaldybių tarybų narių veiklos apmokėjimą bei išlaidų savivaldybių tarybos nariams kompensavimo tvarką, antikorupcinį vertinimą¹⁰, nustatė teisinio reglamentavimo trūkumus ir pateikė siūlymus dėl jo tobulinimo. Specialiųjų tyrimų tarnyba¹¹ kreipėsi (be kitų institucijų) į savivaldybių kontrolės ir audito tarnybas, siūlydama pagal kompetenciją atlikti 2019-2023 metų kadencijos savivaldybių tarybų narių išlaidų kompensavimo pagrįstumo ir teisėtumo vertinimą.

Audituotas laikotarpis: 2019 m. – 2023 m. I pusmetis. Apima dalį po 2015 m. kovo 1 d. savivaldybių tarybų rinkimų susirinkusios Savivaldybės tarybos kadencijos (2019-01-01 – 2019-04-15), visą kadenciją po 2019 m. kovo 3 d. savivaldybių tarybų rinkimų susirinkusios Savivaldybės tarybos kadenciją (2019-04-16 – 2023-04-17) ir dalį po 2023 m. kovo 5 d. savivaldybių tarybų rinkimų susirinkusios Savivaldybės tarybos kadencijos (2023-04-18 – 2023-06-30).

Atranka – visų vienetų pasirinkimas (100 % tiriamosios visumos tikrinimas). Sprendimas tikrinti visas audituojamo laikotarpio išmokų ataskaitas paremtas auditą atlikti pavedusios

¹⁰ Prieiga per internetą: <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAK/d7b2e8a0cef111ed9b3c9397e1236c2a?positionInSearchResults=3&searchModelUUID=523cbc0d-c111-4e67-a437-6a8a19213100>.

¹¹ 2023-05-17 raštas Nr. 4-01-4128 „Dėl savivaldybių tarybų narių išlaidų kompensavimo“.

prokuratūros pradėto tyrimo pobūdžiu (viešojo intereso gynimo) ir siekiu (įvertinti, ar Savivaldybės tarybos nariams skiriamos išmokos su jų, kaip tarybos narių, veiklos susijusioms išlaidoms apmokėti yra naudojamos pagal jų tikslinę paskirtį, ar savivaldybės biudžeto tikslinės lėšos yra naudojamos racionaliai, tikslingai ir teisėtai, ar nėra pažeidžiamas viešasis interesas). Audito procedūrų metu patikrintos visos audituojamo laikotarpio išlaidų, susijusių su tarybos nario veikla, ataskaitos (822 ataskaitos).

Audito metu siekėme išsiaiškinti pagrindinius klausimus:

- Teisės aktų, reglamentuojančių audituojamo subjekto veiklą ir audito sritį, turinį, įvertinant, ar buvo laikomasi juose nustatytų reikalavimų, priimant sprendimus dėl išmokų skyrimo tarybos nariams.
- Ar išmokos yra teisėtai pagrįstos ir atitinka galiojančius teisės aktus bei kitus susijusius reikalavimus?
- Ar išmokos pagrįstos jų veikla, susijusia su tarybos narių pareigomis ir atsakomybe?
- Ar yra aiškios ir dokumentuotos procedūros bei kontrolės mechanizmai, reguliuojantys Išmokų skyrimą ir naudojimą?
- Ar yra tinkami ir patikimi dokumentai, įrodantys išmokų ir išlaidų teisėtumą ir tinkamumą?
- Ar yra atitinkamos vidaus kontrolės sistemos ir procedūros, skirtos užtikrinti tarybos narių išmokų teisingumą ir tinkamumą?
- Ar buvo laikomasi skaidrumo principų ir tinkamų administravimo procedūrų, siekiant užtikrinti, kad išmokos būtų naudojamos teisėtai ir atitiktų viešųjų lėšų valdymo principus?

Atsižvelgiant į audito metu įvykusius teisinio reguliavimo pokyčius, kurie yra pagrindinė nustatytų faktinių aplinkybių priežastis, rekomendacijos audito subjektui neformuluotos.

Pagrindiniai faktai:

2019-01-01 – 2023-06-30		
Tarybos narių ataskaitose nurodytos išlaidos:		
~ 57 proc.	transporto paslaugų	1 103 159,51 Eur
~ 23 proc.	kanceliarinės	432 131,31 Eur
~ 9 proc.	telefono ryšio	156 993,85 Eur
~ 6 proc.	interneto ryšio	104 019,43 Eur
~ 4 proc.	pašto	70 800,65 Eur
~ 1 proc.	kitokios	14 375,44 Eur
	Bendra suma:	1 914 044,78 Eur

Nustatytos neatitikties:			Su neatitiktimi susijusių tarybos narių skaičius
pobūdis	atvejai, vnt.	bendra vertė, Eur	
Teisės aktuose nenumatyta išlaidų rūšis	21	5 719,80	3
Negalima patvirtinti, ar pasirašyta	5	12 499,26	5
Atsiskaityta ne nustatyta forma	1	1 678,20	1
Teisės aktų numatytų išlaidų neskaitymas	178	25 544,59	21
Iš viso:	205	45 441,85	23

Nustatytų neatitiktųjų dalis išlaidų visumoje – 2,37 proc., iš jų: 1,04 proc. susiję su teisės aktais nenumatytomis išlaidų rūšimis ir nepasirašytais ataskaitomis (rizika viešųjų finansų valdymo srityje egzistuoja); 1,33 proc. susiję su teisės aktuose įtvirtintų išlaidų neskaitymu (rizika viešųjų finansų valdymo srityje nekyla)¹².

IV SKYRIUS

SAVIVALDYBĖS FINANSINIS AUDITAS IR AUDITO IŠVADOS PATEIKIMAS

Vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymu¹³, Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymu¹⁴, Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymu¹⁵ atlikome: Savivaldybės 2022 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio, kurį sudarė Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys ir Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys, finansinį auditą; Savivaldybės biudžeto lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais 2022 metais atitikties teisės aktų reikalavimams pasirinktose srityse vertinimą.

2022 metais konsoliduoti 190 viešojo sektoriaus subjektų duomenys: 1 išteklių fondo (Savivaldybės išdo); 174 Savivaldybės biudžetinių įstaigų (Savivaldybės administracijos, Tarnybos ir 172 kitų biudžetinių įstaigų); 15 Savivaldybės kontroliuojamų viešųjų įstaigų (4 sveikatos priežiūros įstaigų, 5 švietimo įstaigų, 6 įstaigų, vykdančių kitokią veiklą) finansinių ataskaitų duomenys. **Savivaldybės 2022 metų konsoliduotas biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys buvo sudarytas iš 180 subjektų** (Savivaldybės išdo, administracijos, Tarnybos, 172 kitų biudžetinių įstaigų ir 5 viešųjų švietimo įstaigų) ataskaitų ir apskaitos duomenų.

Apskaitos sritys, kuriose Tarnyba atliko pagrindines audito procedūras (detaliuosius testus ir (ar) analitines procedūras): ilgalaikis turtas, biologinis turtas, finansinis turtas, trumpalaikis

¹² Detalesnė informacija ir audito ataskaita patalpinta interneto svetainėje: <https://www.kaunas.lt/auditas/auditai/>.

¹³ Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas, 1994 m. liepos 7 d. Nr. I-533 (su pakeitimais), 67 str. 1 d. 1-2 p.; Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 4, 12, 16, 20, 27, 29, 57 straipsnių ir trečiojo¹ skirsnio pavadinimo pakeitimo ir įstatymo papildymo 10⁵ straipsniu įstatymas 2020 m. spalio 1 d. Nr. XIII-3312, 10 str. 2 d.

¹⁴ Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas, 2007 m. birželio 26 d. Nr. X-1212 (su pakeitimais), 16 str. 3 d.

¹⁵ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas, 1990 m. liepos 30 d. Nr. I-430 (su pakeitimais), 37 str. 3 d.

turtas, įsipareigojimai, pajamos, sąnaudos / išlaidos; atliktas bendras ataskaitų rinkinių ir konsolidavimo proceso vertinimas¹⁶.

Biudžeto lėšų naudojimo srityje vertinta, ar: Savivaldybės 2022 metų biudžeto pajamų ir išlaidų planas buvo patvirtintas ir patikslintas Savivaldybės tarybos sprendimais ir laikantis nustatytų terminų, biudžetas patvirtintas su visais privalomais rodikliais; nusprendus pirkti¹⁷ Savivaldybės nuosavybės nekilnojamąjį turtą už rinkos vertę viršijusią kainą nebuvo pažeisti teisės aktų reikalavimai; Savivaldybės (grupės) komponentuose, kuriuose 2022 metais buvo atliekamos grynųjų pinigų operacijos (14 komponentų¹⁸), nustatytos vidaus kontrolės tvarkos, užtikrinančios grynųjų pinigų operacijų atsekamumą, pinigų kontrolę, saugumą; nevalstybinės mokyklos¹⁹ už biudžeto lėšų panaudojimą 2022 metais atsiskaitė vadovaudamosi teisės aktuose ir kituose dokumentuose nustatyta tvarka.

Skolos ir įsiskolinimų valdymo srityje vertinta, ar Savivaldybė 2022 metais laikėsi Lietuvos Respublikos 2022 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme įtvirtintų skolos, skolinimosi ir garantijų limitų bei nustatyto reikalavimo, kad Savivaldybės 2023 m. sausio 1 d. esantis įsiskolinimas turi būti ne didesnis už 2022 m. sausio 1 d. įsiskolinimą.

Turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo srityje vertinta, ar Savivaldybės nekilnojamojo turto pardavimo procedūros vykdomos teisės aktuose ir vidaus dokumentuose nustatyta tvarka, o parduodamas turtas ir gautos pajamos apskaitoje užregistruojamos tinkamai.

Inventorizacijos srityje vertinta, ar turto ir įsipareigojimų inventorizacija atlikta bei įforminta vadovaujantis Lietuvos Respublikos teisės aktuose ir Savivaldybės vidaus dokumentuose nustatytais reikalavimais.

Viešųjų ir privačių interesų derinimo srityje vertinta, ar Savivaldybės administracijos padalinių (skyrių) ir seniūnijų vadovai²⁰ bei Savivaldybės kontroliuojamų viešojo sektoriaus subjektų vadovai²¹ yra pateikę privačių interesų deklaracijas kaip reikalaujama teisės aktuose.

¹⁶ Detalesnė informacija ir audito ataskaita patalpinta interneto svetainėje: <https://www.kaunas.lt/auditas/auditai/>.

¹⁷ Kauno miesto savivaldybės tarybos 2022 m. vasario 22 d. sprendimu Nr. T-100 „Dėl nekilnojamojo turto R. Kalantos g. 197, Kaune, pirkimo“.

¹⁸ Biudžetinės įstaigos Kauno „Nemuno“ mokykla, Kauno plaukimo mokykla, Kauno sporto mokykla „Startas“, S. Dariaus ir S. Girėno aerodromas, „Parkavimas Kaune“, Kauno miesto savivaldybės Vinco Kudirkos viešoji biblioteka, Kauno kino centras „Romuva“, Kauno miesto kamerinis teatras, Kauno miesto muziejus, Kauno šokio teatras „Aura“, Kauno miesto socialinių paslaugų centras, viešosios įstaigos Kauno Panemunės socialinės globos namai, „Kaunas IN“, „Kaunas 2022“.

¹⁹ Kauno mieste 2022 metais biudžeto lėšos buvo skirtos 37 nevalstybinėms mokykloms (24 vykdė ikimokyklinio ugdymo programą; 6 vykdė priešmokyklinio ir pradinio ugdymo programas; 7 vykdė vidurinio / pagrindinio ugdymo programas). Patikrintos su nevalstybinėmis mokyklomis (37) sudarytos biudžeto lėšų naudojimo sutartys ir 2022 metų programų (priemonių) sąmatos (su pakeitimais, jeigu tokių buvo). Ketvirtinės ir metinės ataskaitos pagal Lietuvos Respublikos finansų ministro patvirtintą Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo ataskaitos formą (formą Nr. 2), Savivaldybės administracijos programos (priemonės) vykdytojo patvirtintos lėšų panaudojimo bei veiklos, finansuojamos iš biudžeto lėšų, ir jos vertinimo kriterijų įvykdymo ataskaitos patikrintos šių nevalstybinių mokyklų (8): viešųjų įstaigų Kauno jėzuitų gimnazijos, Kauno Jono Pauliaus II gimnazijos, Lietuvos sveikatos mokslų universiteto gimnazijos, „Darželis“, Kauno klinikų filialo Vaikų reabilitacijos ligoninės „Lopšelis“, uždarųjų akcinių bendrovių Tagrėja ir mokyklos „Eureka“, Lietuvos kolpingo fondo.

²⁰ Patikrinti Kauno miesto savivaldybės administracijos padalinių (skyrių) ir seniūnijų vadovų (41) privačių interesų deklaracijų duomenys Privačių interesų registre, skelbiamame interneto tinklalapyje <https://pinreg.vtek.lt/app/deklaraciju-paieska>.

²¹ Patikrinti Kauno miesto savivaldybės kontroliuojamų viešojo sektoriaus subjektų vadovų (198) privačių interesų deklaracijų duomenys Privačių interesų registre, skelbiamame interneto tinklalapyje <https://pinreg.vtek.lt/app/deklaraciju-paieska>.

Viešųjų pirkimų srityje pasinaudojome Tarnybos atlikto audito „Kauno miesto savivaldybės administracijos veiklos sudarant su UAB „Autokausta“ sutartis, kurias 2018 m. lapkričio 14 d. – 2022 m. kovo 9 d. pasirašė Kauno miesto savivaldybės administracijos direktorius, vertinimas“ rezultatais.

Savivaldybės 2022 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinyje svarbiausi nustatyti iškraipymai šie:

- Negalėjome patvirtinti infrastruktūros statinių ir atitinkamai finansavimo sumų bei sukaupto perviršio ir deficito likučiuose nurodytos 122 812,87 tūkst. Eur sumos teisingumo, nes Savivaldybės vietinės reikšmės kelių (gatvių) apskaita netiksli: neapskaitytos 255 Kauno miesto gatvės; 88 gatvės apskaitytos simboline verte (po 0,29 Eur).
- Pastatų likutis 25,25 tūkst. Eur ir kitų statinių likutis 1,56 tūkst. Eur padidinti, o kultūros ir kitų vertybių likutis 1 649,89 tūkst. Eur, rezervų likutis 1 536,93 tūkst. Eur ir sukaupto perviršio ar deficito likutis 86,15 tūkst. Eur sumažinti, nes nekilnojamosios kultūros vertybės užregistruotos neteisingai pastatų, kitų statinių ar kito ilgalaikio materialiojo turto grupėse.
- Negalėjome patvirtinti dalies butų likutinės vertės (547,43 tūkst. Eur) ir atitinkamai finansavimo sumų bei sukaupto perviršio ar deficito teisingumo, kadangi baigus daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) darbus, Savivaldybės administracija ne visais atvejais jų verte padidino ilgalaikio materialiojo turto įsigijimo savikainą.
- Savivaldybės tarybai priėmus sprendimą parduoti viešo aukciono būdu veikloje nebenaudojamą ilgalaikį materialųjį turtą, Savivaldybės administracija šio turto laiku neperkėlė į atsargas, todėl pastatų likutis padidintas, o atsargų likutis sumažintas 936,8 tūkst. Eur.
- Infrastruktūros statinių likutis padidintas, o kitų statinių likutis sumažintas 945,40 tūkst. Eur, nes atskirais atvejais Savivaldybės administracijoje ilgalaikis materialusis turtas priskirtas neteisingai turto grupei.
- Savivaldybės administracija neinventorizavo, neįvertino ir apskaitoje neužregistravo pagal koncesijos sutartį sukurto ilgalaikio turto, kitų ilgalaikių įsipareigojimų bei kitų ilgalaikių įsipareigojimų einamųjų metų dalies.
- Negalėjome patvirtinti finansinėse ataskaitose nurodyto biologinio turto 3 978,79 tūkst. Eur likučio teisingumo, nes inventorizuoti ir apskaityti ne visi (21 iš 86) Kauno miesto parkų ir skverų želdiniai.
- Ilgalaikiame finansiniame turte ir susijusiuose straipsniuose likučiai sumažinti 3 578,91 tūkst. Eur, be to, negalėjome patvirtinti 256,07 tūkst. Eur likučio sumos, nes netiksli Savivaldybės ilgalaikio finansinio turto vertė: apskaitoje 2022 m. neteisingai du kartus užregistruota

dividendų suma; Administracijos Centriniam apskaitos skyriui VŠĮ „Prisikėlimo projektai“ nepateikė 2022 m. finansinių ataskaitų, VŠĮ „Soboro projektai“ jas pateikė pavėluotai.

- Savivaldybės administracija ir išdas neskaičiavo ilgalaikių atidėjinių ir po vienerių metų gautinų sumų (iš viso 300,26 tūkst. Eur), skirtų valstybės garantijoms nuomininkams ir savininkams vykdyti ir kompensacijoms už išperkamą nekilnojamąjį turtą religinėms bendrijoms mokėti, amortizuotos savikainos, o šių gautinų sumų ir atidėjinių einamųjų metų dalies nepriskyrė prie trumpalaikio turto ir įsipareigojimų.
- Negalėjome patvirtinti 640,97 tūkst. Eur gautinų sumų, kadangi 2022 m. Administracijos Centriniam apskaitos skyriui nebuvo teikiama Kauno miesto savivaldybės ir socialinio būsto gyvenamųjų patalpų nuomininkams priteistų skolų, teismo sprendimų, įsakymų suvestinė ir todėl dalis joje nurodytų įsiskolinimų Savivaldybės administracijos apskaitoje neužregistruota.
- Dalis gautinų ir mokėtinų sumų metinės inventORIZACIJOS metu nesuderinta skolų suderinimo aktais ar VSAKIS, su kai kuriais tiekėjais tarpusavio skolų nepavyksta suderinti jau keletą metų, todėl negalėjome patvirtinti dalies išankstinių apmokėjimų (1 594,66 tūkst. Eur), gautinų sumų (42,64 tūkst. Eur) ir mokėtinų sumų (11 086,62 tūkst. Eur). Be to, finansinėse ataskaitose neparodyti skoliniai įsipareigojimai pagal daugiabučių namų modernizavimo programą.
- Administracija dalį 2022 m. patirtų sąnaudų (406,95 tūkst. Eur) ir atitinkamai įsipareigojimų užregistravo 2023 m., tai yra ne tą ataskaitinį laikotarpį, kai jos buvo faktiškai padarytos.
- Savivaldybės administracija 2022 m. patirtas parduodamo nekilnojamojo turto vertinimo paslaugų sąnaudas neteisingai priskyrė prie pagrindinės veiklos sąnaudų, o ne prie kitos veiklos sąnaudų, neteisingai užregistravo dalį finansavimo sąnaudų.
- Negalėjome patvirtinti kitos veiklos rezultato (5 412,09 tūkst. Eur) teisingumo, nes Savivaldybės išde registruojant pajamas už parduotą nekilnojamąjį turtą nebuvo atimta parduoto nekilnojamojo turto likutinė vertė, nevertintos su turto pardavimu susijusios išlaidos, 2022 m. gautų kompensacijų sumomis nemažintos patirtos sąnaudos.
- Administracijos nematerialiojo turto amortizacijos normatyvų parinkimas neatitiko atsargumo principo, todėl turtas buvo amortizuojamas per greitai ir visiškai amortizuotas, bet vis dar naudojamas veikloje nematerialusis turtas sudarė apie 90 proc. viso nematerialiojo turto.

Savivaldybės 2022 metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinyje buvo nustatytas iškraipymas dėl neteisingame pajamų klasifikacijos kode parodytų 5 412,1 tūkst. Eur nekilnojamojo turto realizavimo pajamų, kiti iškraipymai dėl išlaidų klasifikacijos nereikšmingi.

Savivaldybės biudžeto lėšų ir turto valdymas, naudojimas ir disponavimo jais 2022 metais:

- Savivaldybėje nesilaikyta Lietuvos Respublikos 2022 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo 13 str. 3 d. nuostatos, nes 2023 m. sausio 1 d. įsiskolinimas (mokėtinos sumos, išskyrus sumas paskoloms grąžinti) buvo didesnis (4 289,5 tūkst. Eur arba 60,63 proc.) už 2022 m. sausio 1 d. įsiskolinimą.
- Gautinų ir mokėtinų sumų, nebaigtų projektų inventorizacija vis dar formali.
- Dalis Savivaldybės administracijos ir išdo apskaitoje taikomų tvarkos aprašų nuostatų koreguotinos, kadangi nėra suderintos su VSAFAS arba prieštarauja viena kitai; nustatyta teisinio reglamentavimo ir faktinio atsiskaitomumo už biudžeto lėšų panaudojimą neatitiktis.
- Nesivadovaujant Lietuvos Respublikos paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymo 25 str. 5 d., Savivaldybėje nepatvirtintas parduodamų Kauno miesto savivaldybės būstų sąrašas. Be to, svarstyta viešame aukcione parduodamo turto sąrašo keitimo periodiškumo korekcija.
- Kontrolės priemonės, turėjusios užtikrinti, kad būtų laikomasi Lietuvos Respublikos civilinio kodekso ir Lietuvos Respublikos viešųjų įstaigų įstatymo nuostatų dėl viešųjų įstaigų (kurių savininkė ar dalininkė yra Savivaldybė) finansinių ataskaitų pateikimo Juridinių asmenų registrui, nepakankamos.

Audito ataskaita ir audito išvada Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatyme **nustatytu terminu (iki 2023 m. liepos 15 d.) pateiktos** Savivaldybės tarybai (**rodiklis pasiektas**). Pareikšta sąlyginė nuomonė dėl Savivaldybės 2022 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio. Pareikšta besąlyginė nuomonė dėl Savivaldybės 2022 metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio.

Pokyčių vertinimo rodiklių duomenys:

Eil. Nr.	Pokyčiai	Nustatyti rodikliai*	Pokyčių vertinimas	
1.	Su metinių ataskaitų rinkinių duomenų teisingumu susiję pokyčiai			
1.1.	Kiekybiniai piniginiai	Tarnybos nustatyta bendra Savivaldybės 2022 m. metinių (konsoliduotųjų) ataskaitų rinkinyje nustatytų iškraipymų vertė, lyginant su 2021 m., sumažėjo	Savivaldybės 2021 m. finansinėse ataskaitose neparodyti teisingi likučiai:	Savivaldybės 2022 m. finansinėse ataskaitose neparodyti teisingi likučiai:
			▪ 239,62 tūkst. Eur sumažinti ilgalaikio turto likučiai; ▪ 222,12 tūkst. Eur sumažinti trumpalaikio turto likučiai; ▪ 186,35 tūkst. Eur sumažinti įsipareigojimų likučiai; ▪ 102,15 tūkst. Eur sumažintos pagrindinės veiklos pajamos; ▪ 289,4 tūkst. Eur sumažintos pagrindinės veiklos sąnaudos.	▪ 4 259,92 tūkst. Eur sumažinti ilgalaikio turto likučiai; ▪ 1 334,82 tūkst. Eur sumažinti trumpalaikio turto likučiai; ▪ 5 213,93 tūkst. Eur sumažinti grynojo turto likučiai; ▪ 228,87 sumažintos pagrindinės veiklos pajamos; ▪ 451,48 sumažintos pagrindinės veiklos sąnaudos.
			Negalėjome patvirtinti Savivaldybės 2021 m. finansinėse ataskaitose dalies duomenų teisingumo:	Negalėjome patvirtinti Savivaldybės 2022 m. finansinėse ataskaitose dalies duomenų teisingumo:
			▪ 106 292,78 tūkst. Eur arba apie 10 proc. turto; ▪ 47 626,98 tūkst. Eur arba apie 13 proc. finansavimo sumų; ▪ 10 772,05 tūkst. Eur arba apie 8 proc. įsipareigojimų;	▪ 141 260,31 tūkst. Eur arba apie 12 proc. turto; ▪ 70 494,13 tūkst. Eur arba apie 17 proc. finansavimo sumų; ▪ 11 429,1 tūkst. Eur arba apie 8 proc. įsipareigojimų;

			47 893,75 tūkst. Eur arba apie 8 proc. grynojo turto. 59 337,08 tūkst. Eur arba apie 9 proc. grynojo turto.
1.2.	Kiekybiniai nepiniginiai	Tarnybos nustatytas Savivaldybės 2022 m. metinių (konsoliduotųjų) ataskaitų rinkinyje nustatytų iškraipymų skaičius, lyginant su 2021 m., sumažėjo	Nustatytas Savivaldybės metinių (konsoliduotųjų) ataskaitų rinkinyje nustatytų iškraipymų skaičius: 2021 metų – 46 vnt. 2022 metų – 34 vnt.
1.3.	Kokybiniai	Savivaldybės 2022 m. konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys ir konsoliduotas biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys sudaryti pagal taikomą finansinės atskaitomybės tvarką ir parodo tikrą ir teisingą vaizdą	Vertinant Savivaldybės 2022 m. konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinį, nustatyta reikšmingų, bet nepaplitusių duomenų iškraipymų ir neatitikties viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartų reikalavimams. Visais reikšmingais atžvilgiais Savivaldybės 2022 metų konsoliduotas biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys parengtas ir pateiktas pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus, reglamentuojančius šio rinkinio sudarymą.
2.	Su veiklos atitiktimi reikalavimams susiję pokyčiai		
2.1.	Kokybiniai	Savivaldybės biudžeto lėšų ir turto valdymas, naudojimas ir disponavimas jais 2022 m. pasirinktose srityse bei kiti su atitiktimi teisės aktams susiję vertinimui pasirinkti dalykai atitinka nustatytus audito kriterijus	Atitikties vertinimui pasirinkti apskaitos / veiklos sričių dalykai nevisais atvejais atitiko nustatytus audito kriterijus: 6 iš 11 audito kriterijų nustatyta neatitiktis. Dėl nustatyto 1 audito kriterijaus neatitikties audito metu teiktos dvi rekomendacijos Administracijai: 1) pagal galiojančius reikalavimus patikslinti teisės aktą, kuriuo patvirtintas Pareigų, kurias einantys asmenys privalo deklaruoti privačius interesus, sąrašas; 2) imtis vidaus kontrolės priemonių, kurios užtikrintų, kad visi Savivaldybės kontroliuojamų viešojo sektoriaus subjektų darbuotojai (asmenys, kuriems yra prievolė deklaruoti privačius interesus) teisės aktų nustatyta tvarka ir terminais teiktų privačių interesų deklaracijas. Rekomendacijos audito metu įgyvendintos. Dėl nustatyto 1 audito kriterijaus neatitikties teikta viena (vienoda) rekomendacija 14 Savivaldybės įstaigų / komponentų: imtis vidaus kontrolės priemonių, kurios sumažintų arba eliminuotų su grynujų pinigų sritimi / šios srities teisiniu reglamentavimu susijusius trūkumus Savivaldybės įstaigose. Rekomendacija audito metu įgyvendinta. Dėl 4 audito kriterijų nustatytos neatitikties teisės aktams teikiami pastebėjimai ir rekomendacijos audito ataskaitoje.

* Rodikliai buvo nustatyti audito planavimo metu audito strategijoje.

Rekomendacijos, teiktos finansinio audito ataskaitoje:

- Teisingai apskaitoje registruoti su Savivaldybės nekilnojamojo turto pardavimais susijusias ūkines operacijas.
- Ištaisyti audito metu nustatytus neatitikimus – turtą (kultūros vertybes, infrastruktūros statinius ir kitus statinius) priskirti teisingai turto grupei.
- Užregistruoti apskaitoje neužregistruotus įsiskolinimus (gyvenamųjų patalpų nuomininkams priteistų skolų, teismo sprendimų, įsakymų).
- Savivaldybės administracijos ir izdo apskaitos tvarkų nuostatas suderinti su viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartais ir (ar) vieną su kita bei parinkti ir patvirtinti nematerialiojo turto amortizacijos normatyvus vadovaujantis atsargumo principu.
- Priimti sprendimus, įnešančius aiškumą apie atsakingus asmenis (padalinį) už biudžeto lėšų panaudojimo analizę ir atitikties kontrolę.

- Patvirtinti parduodamų Kauno miesto savivaldybės būstų sąrašą.

Atkreiptinas dėmesys ir į tai, kad **siekiant turėti patikimus finansinių ataskaitų duomenis, svarbu efektyviau įgyvendinti Tarnybos ankstesnių auditų metu teiktas rekomendacijas.**

Pažymėtina, kad dėl pasikeitusio reglamentavimo vienas iš Tarnybos 2023 metų veiklos plane nustatytų rodiklių „auditus atlikti ir audito ataskaitas ir išvadas savivaldybės įmonėms pateikti Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įmonių įstatyme nustatytais terminais“ – neaktualus.

V SKYRIUS

TARNYBOS TIKSLAI ĮGYVENDINTI IR POVEIKIS PASIEKTAS AUDITŲ EIGOJE

Veiklos audito metu vertinama audituojamo subjekto veikla ekonomiškumo, efektyvumo ir rezultatyvumo požiūriu, tačiau kartais poveikis gali būti pasiekiamas audito išankstinio tyrimo metu.

Tarnyboje 2023 metais buvo parengta išankstinio tyrimo ataskaita „**VŠĮ Kauno miesto poliklinikos veikla – teikiamų asmens sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumas, siekiant užtikrinti paciento interesus**“²². Nustatytas išankstinio tyrimo²³ tikslas – įvertinti viešosios įstaigos Kauno miesto poliklinikos (toliau – Poliklinika) veiklą, susijusią su teikiamų asmens sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumo rezultatyvumu, siekiant užtikrinti paciento interesus.

Išankstinio tyrimo metu siekėme išsiaiškinti pagrindinius klausimus:

- teisinį reglamentavimą ir šioje srityje vykusius pokyčius;
- Poliklinikos savininko sprendimų įgyvendinimą ir vidaus kontrolės aplinką;
- Poliklinikos teikiamų asmens sveikatos priežiūros paslaugų kokybės politikos įgyvendinimą;
- Poliklinikos teikiamų asmens sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumą laiko prasme, t. y. vertinome informaciją apie asmens sveikatos priežiūros paslaugų laukimo eiles²⁴ ir jų tendencijas, susidarymo priežastis, kaip Poliklinika valdo laukimo eiles (buvo vertinama laukimo eilių situacija 2022 metais pagal Valstybinės ligonių kasos ir Poliklinikos pateiktus duomenis); **prieinamumo kriterijumi laikėme** teisės aktuose nustatytą ir praktikoje – sveikatos būklės nulemtą mediciniskai pagrįstą laikotarpį, per kurį pacientui reikia gauti sveikatos priežiūros paslaugą. **Nustatyta, kad** Poliklinika ne visada laikosi įstatymo nustatytų maksimalių asmens sveikatos priežiūros paslaugos teikimo terminų, tačiau ši problema egzistuoja ne tik Poliklinikoje, bet visoje Lietuvos Respublikoje.

²² Detalesnė informacija ir išankstinio tyrimo ataskaita patalpinta interneto svetainėje: <https://www.kaunas.lt/auditas/auditai/>.

²³ Išankstinis tyrimas yra veiklos audito proceso etapas, kurio metu renkama ir vertinama informacija apie nagrinėjamą veiklos sritį, siekiant nustatyti joje esančias problemas. Remiantis išankstinio tyrimo rezultatais atliekamas pagrindinis tyrimas, tačiau nenustačius problemų, auditas baigiamas išankstiniu tyrimu. Išankstinio tyrimo atveju rekomendacijos nėra teikiamos.

²⁴ Paslaugų laukimo eilė – laikotarpis nuo paciento kreipimosi į asmens sveikatos priežiūros įstaigą dienos iki paslaugos suteikimo dienos. Į šį laikotarpį neįskaičiuojami atvejai, kai pacientas jo paties pageidavimu registruojamas vėliau, negu asmens sveikatos priežiūros įstaiga gali pasiūlyti, arba kai pacientas registruojamas pakartotiniam apsilankymui, arba kai teikiama skubioji medicinos pagalba.

▪ Poliklinikos teikiamas nemokamas ir mokamas asmens sveikatos priežiūros paslaugas, jų teikimo tvarką; mokamų asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimą, kai yra alternatyva gauti jas nemokamai. **Nustatyta, kad** Poliklinikoje mokamos paslaugos buvo teikiamos teisėtai, tai yra tik suteikus nemokamas paslaugas, apmokėtas iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšų; Poliklinika, atsižvelgdama į turimą gydytojų specialistų skaičių, 2022 metais suteikė daugiau konsultacijų (viršsutartinių paslaugų), nei numatyta sutartyje su Kauno teritorine ligonių kasa, tuo būdu nuo 2022 metų sausio mėnesio sutartinė suma buvo viršyta. **Pastebėta, kad** Poliklinika, teikdama viršsutartines paslaugas metų eigoje, nežino, ar jos bus apmokėtos ir kokia apimtimi, todėl teikdama šias paslaugas prisiima visą riziką, susijusią su jų teikimo sąnaudomis (darbuotojams mokamas darbo užmokestis, atliekami laboratoriniai tyrimai, naudojamos medžiagos, įranga).

Priežastys, dėl kurių siūlyta baigti auditą išankstiniu tyrimu:

Įvertinus išankstinio tyrimo metu surinktą informaciją ir nustatytus faktus, pagrindinio tyrimo nuspręsta neatlikti, nes reikšmingų rizikų ir veiklos problemų nenustatėme. Pagrindinį tyrimą atlikti netikslinga, nes jis neduotų pridėtinės vertės ir laukiamo audito poveikio. Nustatytų problemų ir rizikų nagrinėjimas nebūtų racionalus laiko ir naudos atžvilgiu. Išankstinio tyrimo metu nustatytus trūkumus ir rekomendacijas Poliklinikai pateikėme raštu, tokiu būdu eliminuojant audituotinių problemų atranką. Vykdomė nustatytų trūkumų pašalinimo, rekomendacijų įgyvendinimo stebėseną.

Tarnyba 2023 metais parengė išankstinio tyrimo ataskaitą „**VŠĮ K. Griniaus slaugos ir palaikomojo gydymo ligoninės veiklos vertinimas**“²⁵. Nustatytas išankstinio tyrimo tikslas – įvertinti viešosios įstaigos K. Griniaus slaugos ir palaikomojo gydymo ligoninės (toliau – Ligoninė) veiklą – teikiamų stacionarių palaikomojo gydymo ir slaugos bei paliatyvosios pagalbos paslaugų rezultatyvumą, siekiant užtikrinti paciento interesus.

Pagrindiniais išankstinio tyrimo klausimais siekėme išsiaiškinti:

- teikiamų stacionarių palaikomojo gydymo ir slaugos bei paliatyvosios pagalbos paslaugų teisinį reglamentavimą;
- pacientų poreikio, iš karto gauti stacionaraus palaikomojo gydymo ir slaugos bei paliatyvosios pagalbos paslaugas, tenkinimą;
- registracijos sistemos / įrankio – eilių valdymo funkcionalumą;
- Ligoninės teikiamų paslaugų įkainių ir savikainos santykį;
- Ligoninės darbo užmokesčio pokyčius.

Pagrindiniai išankstinio tyrimo rezultatai:

Realus pacientų poreikis gauti teikiamas stacionarias palaikomojo gydymo ir slaugos bei paliatyvosios pagalbos paslaugas leistų išsamiau įvertinti Ligoninės veiklą tiek pačios įstaigos

²⁵ Detalesnė informacija ir išankstinio tyrimo ataskaita patalpinta interneto svetainėje: <https://www.kaunas.lt/auditas/auditai/>.

vadovui, tiek ir steigėjui. Realus pacientų poreikis – tai rodiklis, kurio detalesnė analizė leistų priimti sprendimus dėl galimos įstaigos plėtros, siekiant patenkinti pacientų poreikius. Nustatyti teikiamų paslaugų įkainiai susiaurina įstaigos vadovo galimybes tinkamai organizuoti Ligoninės veiklą. Teikiamų paslaugų įkainiai neskatina tenkinti demencija sergančių, vegetacinės būklės ar paliatyvių pacientų poreikius.

- **Registracijos sistema / įrankis neatspinti realaus vietų poreikio.** Registravimo į Ligoninę sistemą / įrankį sukūrė Savivaldybės administracijos darbuotojai. Įrankio nereglamentuoja Savivaldybės institucijų teisės aktai. Pacientų registravimo į viešosios įstaigos K. Griniaus slaugos ir palaikomojo gydymo ligoninę tvarkos aprašas reglamentuoja stacionarizavimo eiliškumą ir valdymą. Ligoninės stacionaro skyriuose tiek, kiek tai susiję su įstaigos vidiniu darbo proceso valdymu. Registracijos sistema neatspinti realaus vietų poreikio. Registracijos sistema yra tik įrankis pacientui ar paciento artimajam registruotis, tačiau neturi jokių indentifikavimo žymų ir nenumatyta atsakomybė registraciją nutraukti pasibaigus poreikiui, pavyzdžiui, pacientui mirus. Į registracijos sistemą gali registruotis visi Lietuvos Respublikos gyventojai, todėl registracijos sistema neatspindi realaus Kauno miesto poreikio. Minėtoje sistemoje užsiregistravusių asmenų skaičius negali būti laikomas rodikliu, parodančiu pacientų poreikio tenkinimą.

- **Teikiamų paslaugų bazinės kainos turėtų būti didesnės.** Ligoninės administracija pateikė išsamią teikiamų paslaugų sąnaudų analizę ir apskaičiavo teikiamų paslaugų įkainius. Santykinis vidutinis lovodienio įkainis (nevertinant slaugos specifikos) – 85,52 Eur. Vegetacinės būklės paciento slaugos įkainis turėtų būti 132,06 Eur, arba 26,59 Eur didesnis, nei numatomas. Demencija sergančio paciento slaugos įkainis turėtų būti 118,24 Eur, arba 19,23 Eur didesnis, nei numatomas. Paliatyvaus paciento slaugos įkainis turėtų būti 143,50 Eur, arba 66,23 Eur didesnis, nei numatomas.

Priežastys, dėl kurių auditas baigtas išankstiniu tyrimu:

Išankstinio tyrimo metu, renkant informaciją apie Ligoninės veiklą, susipažinome su valstybės planuojamais slaugos ir globos paslaugų pokyčiais, kurių pagrindinis tikslas – integruoti slaugos ir globos sistemas ir suteikti kuo daugiau paslaugų namuose²⁶. Pagal prieinamą informaciją viešojoje erdvėje²⁷ nėra aišku, kokias paslaugas galės teikti Ligoninė. Įvertinus planuojamus pokyčius nuspręsta, kad tęsti auditą ir atlikti pagrindinį tyrimą netikslinga. Tolimesnis Ligoninės veiklos nagrinėjimas ir analizavimas gali prarasti aktualumą ir naudingumą bei nebus sukurta audito pridėtinė vertė, todėl nuspręsta auditą baigti išankstiniu tyrimu. Tačiau išankstinio tyrimo rezultatai yra aktualūs ir galėtų prisidėti tobulinant Ligoninės veiklą, todėl vykstančius pokyčius nuspręsta stebėti.

²⁶ Prieiga per internetą: https://www.lrt.lt/naujienos/sveikata/682/1935741/matulas-prezidentas-vra-girdimas-ilgalaikes-prieziuros-istatymas-bus-priimtas?fbclid=IwAR03NgthrHnrGxUd14xTvpM74u_xRFejKlAhTdftRKAXAWDcR1B4iICAUVa

²⁷ https://sam.lrv.lt/uploads/sam/documents/files/Veiklos_sritys/Tinklo%20reforma/Ilgalaik%C4%97s%20prie%C5%BEi%C5%ABros%20paslaug%C5%B3%2C%20teikiam%C5%B3%20vieno%20langelio%20principu%2C%20modelis.pdf

VI SKYRIUS

INFORMACIJA APIE TARNYBOS TEIKTŲ REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMĄ

Tarnyba iš viso 2023 metais pateikė 13 rekomendacijų, iš kurių 7 rekomendacijų įgyvendinimo terminas 2023 m. gruodžio 1 d. buvo nepasibaigęs.

Įgyvendintos 6 Tarnybos teiktos rekomendacijos (**85,7 % rekomendacijų, kurios aktualios ar rekomendacijų įgyvendinimo terminas pasibaigęs** (7 rekomendacijų)). Tarnybos 2023 metų veiklos plane nustatytas **rodiklis** „įgyvendintų rekomendacijų dalis (procentais nuo visų aktualių rekomendacijų)“ **ir jo reikšmė – ne mažiau kaip 80 % – pasiektas**. Iš dalies įgyvendinta 1 Tarnybos teikta rekomendacija (14,3 % rekomendacijų, kurios aktualios ar rekomendacijų įgyvendinimo terminas pasibaigęs (7 rekomendacijų)). Įgyvendinimo terminas nepasibaigęs 6 rekomendacijoms (46,2 % pateiktų rekomendacijų (13 rekomendacijų)).

Tarnyba 2022 metais pateikė 35 rekomendacijas, kurių terminas nepasibaigęs, jos iš dalies įgyvendintos ar neįgyvendintos. **2023 metais atlikta šių rekomendacijų įgyvendinimo stebėseną:**

- įgyvendintos 8 rekomendacijos (36,4 % rekomendacijų, kurios aktualios ar jų įgyvendinimo terminas pasibaigęs (22 rekomendacijų));
- iš dalies įgyvendintos 4 rekomendacijos (18,2 % rekomendacijų, kurios aktualios ar jų įgyvendinimo terminas pasibaigęs (22 rekomendacijų));
- neįgyvendinta 10 rekomendacijų (45,5 % rekomendacijų, kurios aktualios ar jų įgyvendinimo terminas pasibaigęs (22 rekomendacijų));
- nepasibaigęs įgyvendinimo terminas 11 rekomendacijų (31,4 % pateiktų rekomendacijų (35 rekomendacijų));
- neaktualios 2 rekomendacijos (5,7 % pateiktų rekomendacijų (35 rekomendacijų)).

VII SKYRIUS

IŠVADŲ SAVIVALDYBĖS TARNYBAI PATEIKIMAS

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 67 str. 1 d. 2-6 p., Tarnyba rengia ir Savivaldybės tarybai teikia išvadas²⁸. Pažymėtina, kad Lietuvos Respublikos teisės aktai

²⁸ Savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba, prižiūrėdama, ar teisėtai, efektyviai, ekonomiškai ir rezultatyviai valdomas ir naudojamas savivaldybės turtas ir patikėjimo teise valdomas valstybės turtas, kaip vykdomas savivaldybės biudžetas ir naudojami kiti piniginiai ištekliai:

- kiekvienais metais iki gegužės 15 dienos parengia ir reglamento nustatyta tvarka pateikia savivaldybės tarybai išvadą dėl pateikto tvirtinti savivaldybės metinių ataskaitų rinkinio, savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo;
- rengia ir savivaldybės tarybai teikia sprendimams priimti reikalingas išvadas dėl savivaldybės prisiimamų įsipareigojimų pagal paskolų, finansinės nuomos (lizingo) ir kitų įsipareigojimų skolos dokumentų sutartis, garantijų suteikimo kreditoriams už savivaldybės valdomų įmonių prisiimamus įsipareigojimus pagal paskolų, finansinės nuomos (lizingo) ir kitų įsipareigojimų skolos dokumentų sutartis (3 p.);
- rengia ir savivaldybės tarybai teikia išvadas dėl viešojo ir privataus sektorių partnerystės projektų įgyvendinimo tikslingumo ir pritarimo galutinėms viešojo ir privataus sektorių partnerystės sutarties sąlygoms, jeigu jos skiriasi nuo sprendime dėl viešojo ir privataus sektorių partnerystės projektų įgyvendinimo tikslingumo nurodytų partnerystės projekto sąlygų (4 p.);

nereglamentuoja savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos teikiamos išvados formos, turinio ir apimties, nėra patvirtintų specialių metodikų ir reikalavimų, išskyrus 67 str. 1 d. 2 p. audito išvadą.

2023 metais parengtos ir pateiktos²⁹:

- **Išvada** „Dėl Kauno miesto savivaldybės prisiimamų ilgalaikių įsipareigojimų“: Savivaldybės taryba **gali** imti 7 882,4 tūkst. eurų (septynių milijonų aštuonių šimtų aštuoniasdešimt dviejų tūkstančių ir keturių šimtų) eurų ilgalaikę paskolą, laikantis teisės aktuose nustatytų skolinimosi limitų, investicijų projektams, nurodytiems Kauno miesto savivaldybės 2023-2025 metų strateginiame veiklos plane, įgyvendinti bei užtikrinant, kad nurodyta paskola bus grąžinama ir su paskola susijusios įmokos bus mokamos iš Kauno miesto savivaldybės biudžeto lėšų.
- **Išvada** „Dėl pritarimo galutinėms koncesijos sutarties, planuojamos sudaryti dėl projekto „Kauno sporto halės ir S. Dariaus ir S. Girėno stadiono valdymo modelio įgyvendinimas“ koncesijos suteikimo ir vykdymo, sąlygoms“: Savivaldybės taryba **gali** priimti sprendimą „Dėl pritarimo galutinėms koncesijos sutarties, planuojamos sudaryti dėl projekto „Kauno sporto halės ir S. Dariaus ir S. Girėno stadiono valdymo modelio įgyvendinimas“ koncesijos suteikimo ir vykdymo, sąlygoms“.
- **Išvada** „Dėl galimybės Savivaldybei prisiimti įsipareigojimus dėl prioritetinės Savivaldybės infrastruktūros plėtros“: Kauno miesto savivaldybės taryba **gali** prisiimti finansinius įsipareigojimus dėl prioritetinės Kauno miesto savivaldybės infrastruktūros plėtros (tvirtinant Kauno miesto savivaldybės bendrojo plano korektūrą, teritorijų planavimo dokumentus Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo dokumentų rengimo ir teritorijų planavimo proceso valstybinės priežiūros informacinėje sistemoje Nr. K-RJ-19-21-197).
- **Audito išvada**: pareikšta **sąlyginė nuomonė** dėl Kauno miesto savivaldybės 2022 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio; pareikšta **besąlyginė nuomonė** dėl Kauno miesto savivaldybės 2022 metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio.

VIII SKYRIUS TARNYBOS IŠTEKLIAI

Svarbiausi Tarnybos ištekliai kasmetiniams veiklos rezultatams pasiekti – laiko ir žmogiškieji. Tarnyboje 2023 metais dirbo 15 darbuotojų – Savivaldybės kontrolierius, savivaldybės kontrolieriaus pavaduotojas ir 13 kitų valstybės tarnautojų. Visi Tarnybos darbuotojai turi aukštąjį universitetinį

▪ rengia ir savivaldybės tarybai teikia sprendimams priimti reikalingas išvadas dėl skolininkų ir skolinkų, už kurių įsipareigojimų įvykdymą garantuoja valstybė, ūkinės ir finansinės būklės, taip pat dėl iš valstybės vardu pasiskolintų lėšų, teikiamų paskolų ir valstybės garantijų teikimo, paskolų naudojimo pagal tikslinę paskirtį ir paskolų grąžinimo (5 p.);

▪ rengia ir savivaldybės tarybai teikia sprendimams priimti reikalingas išvadas dėl galimybės savivaldybei prisiimti finansinius įsipareigojimus dėl prioritetinės savivaldybės infrastruktūros plėtros (6 p.).

²⁹ Detalesnė informacija ir išvados patalpintos interneto svetainėje: <https://www.kaunas.lt/auditas/auditai/>.

išsilavinimą ir savo veikla demonstruoja pažangų Tarnybos veiklos organizavimo, valdymo, veikimo pavyzdį, nes komanda – profesionali, kūrybiška, atvira, atsakinga. Kasmet Tarnyboje atliekame auditų kokybės užtikrinimo sistemos vertinimą ir tobuliname esamą situaciją. Tarnybos darbuotojų žinios, gebėjimai, kompetencijos yra tai, į ką Tarnyba kasmet investuoja, o galimybė dalyvauti nuotoliniuose mokymuose paskatino darbuotojus 2023 metais aktyviau kelti kvalifikaciją:

- 100 % Tarnybos darbuotojų kėlė kvalifikaciją;
- 96 % mokymų organizuota nuotoliniu būdu;
- 64,3 % mokymų skirta apskaitai ir auditui.

Tarnyboje įdiegta kultūra, skatinanti darbuotojus keistis patirtimi ir žiniomis, kartu augti ir tobulėti bei savo kompetencijomis kurti pridėtinę vertę laiku ir kokybiškai atliekant nustatytas užduotis. Visgi kartais objektyvios priežastys įtakoja darbų apimtį ir krūvį. Pavyzdžiui, 2023 metais keitėsi Lietuvos Respublikos vietos savivaldos ir viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymai (atitinkamai ir kiti teisės aktai), kuriais naujai nustatytas teisinis reglamentavimas yra vienas iš rizikos veiksnių, galinčių įtakoti finansinio audito rezultatų pateikimą nustatytu laiku, kadangi:

- Savivaldybės 2023 metų metinių ataskaitų rinkinį sudarys ne tik finansinės ir biudžeto vykdymo ataskaitos (kaip buvo anksčiau), bet ir metinė veiklos ataskaita³⁰;
- nustatytos ankstesnės Savivaldybės ataskaitų parengimo ir pateikimo Tarnybai datos (Savivaldybės veiklos ataskaitos ir finansinių ataskaitų rinkinio – iki balandžio 20 d.³¹);
- Tarnyba kiekvienais metais iki gegužės 15 d. (anksčiau buvo – iki liepos 15 d.) turi parengti ir reglamento nustatyta tvarka pateikti Savivaldybės tarybai išvadą dėl pateikto tvirtinti Savivaldybės metinių ataskaitų rinkinio, Savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo³².

Savivaldybės taryba 2023 metais priėmė sprendimą nuo 2024 metų padidinti didžiausią leistiną Tarnybos pareigybių skaičių vienu darbuotoju. Be to, 2023-2024 metų sandūroje keitėsi Tarnybos vadovas. Paminėti faktoriai sustiprins Tarnybą ir valdydami riziką galėsime toliau sėkmingai tęsti numatytus darbus bei pradėti naujus, siekdami kuo didesnio teigiamo poveikio, atitinkančio visuomenės lūkesčius ir interesus.

IX SKYRIUS

FINANSINIAI DUOMENYS

Tarnyba 2023 metais panaudojo biudžeto asignavimų – 596 470,29 tūkst. Eur, iš jų:

- 97,85 % darbo užmokesčiui pinigais;
- 1,42 % socialinio draudimo įmokoms;
- 0,49 % kvalifikacijos kėlimo išlaidoms;

³⁰ Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo, 2007 m. birželio 26 d. Nr. X-1212 (su pakeitimais), 6 str. 1 d. 1 p.

³¹ Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo, 2007 m. birželio 26 d. Nr. X-1212 (su pakeitimais), priedas.

³² Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo, 1994 m. liepos 7 d. Nr. I-533 (su pakeitimais), 67 str. 1 d. 2 p.

- 0,12 % darbdavių socialinei paramai pinigais;
- 0,12 % kitų prekių ir paslaugų įsigijimo išlaidoms.

Pagal Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo 6 str. 1 d. 1-3 p.³³, Tarnybos 2023 metų metinių ataskaitų rinkinį sudaro ne tik ši veiklos ataskaita, bet ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys³⁴ bei metinių finansinių ataskaitų rinkinys³⁵, kur pateikta detalesnė informacija apie Tarnybos finansinius duomenis.

Kauno miesto savivaldybės kontrolierė

Kristina Kripienė

³³ Viešojo sektoriaus subjekto, išskyrus fondus, ir viešojo sektoriaus subjektų grupės metinių ataskaitų rinkinį sudaro:

- metinė veiklos ataskaita, kurioje pateikiama informacija apie veiklos tikslų pasiekimą, arba, kai rengiamas valstybės metinių ataskaitų rinkinys, – valstybės pažangos ataskaita;
- metinių finansinių ataskaitų rinkinys, kuriame pateikiami finansiniai duomenys apie viešojo sektoriaus subjekto ar viešojo sektoriaus subjektų grupės finansinę būklę, veiklos rezultatus, pinigų srautus;
- jeigu viešojo sektoriaus subjektas gauna biudžeto asignavimų, – metinių biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys, kuriame pateikiami išlaidų sąmatos vykdymo duomenys.

³⁴ Prieiga per internetą: <https://www.kaunas.lt/administracija/administracine-informacija/biudzeto-vykdymo-ataskaitu-rinkiniai/>.

³⁵ Prieiga per internetą: <https://www.kaunas.lt/administracija/administracine-informacija/finansiniu-ataskaitu-rinkiniai/>.